

Yttrande från Regionkommittén – ”Handlingsplan för företagande 2020”

(2013/C 356/12)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Med tanke på hur viktig handlingsplanen är framhåller ReK vikten av att samordna myndigheternas insatser på överstatlig, nationell och framför allt regional och lokal nivå för att trygga ett framgångsrikt genomförande av målen i planen.
- Det är mycket viktigt att lokala och regionala myndigheter och berörda parter görs delaktiga i genomförandet av handlingsplanen, eftersom de lokala och regionala myndigheterna är den förvaltningsnivå som befinner sig närmast små och medelstora företag och tillhandahållare av företagsstöd och eftersom de flesta små och medelstora företag är förankrade i och verkar på regionala och lokala marknader.
- Utmärkelsen Europeiska entreprenörsregioner (EER), som Regionkommittén har delat ut varje år sedan 2010, kan tjäna som ett europeiskt riktmärke för utvecklingen och genomförandet av företagavänlig politik samt för skräddarsytt stöd för små och medelstora företag och framtidsorienterade strategier.
- Egenföretagande och företagsutveckling bör ges en mer framträdande roll samt betraktas som ett realistiskt och välkommet alternativ. Det är viktigt att fortsätta att främja socialt företagande som ett värdefullt alternativ till traditionella sätt att göra affärer i både vinstdrivande och icke-vinstdrivande form.
- Europa måste lyckas framställa företagande som en praktiskt möjlig och lovande framtida karriärmöjlighet för unga människor och på så sätt stärka företagandan. De lokala och regionala myndigheterna har ett uppdrag att främja utbildning och i samband med detta lägga in företagardimensioner.

Föredragande	Paweł ADAMOWICZ (PL-PPE), borgmästare i Gdańsk
Referensdokument	Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Handlingsplan för företagande 2020 – Stärka företagarandan i EU
	COM(2012) 795 final

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén välkomnar kommissionens meddelande "Handlingsplan för företagande 2020", som syftar till att främja en företagarkultur i Europa, förbättra tillgången till finansiering, tillhandahålla företagsstöd-tjänster av hög kvalitet, utveckla förebilder och nå ut till specifika grupper.
- ReK upprepar sitt fulla stöd för åtgärder som syftar till att främja företagande och avveckla hindren för de små och medelstora företagens utveckling, för att på så sätt erkänna deras centrala roll när det gäller att göra EU mer konkurrenskraftigt.
- Alla myndigheter på alla nivåer måste arbeta med att effektivisera sina processer kring tillståndsgivning, tillsyn och annan myndighetsutövning. Myndigheterna ska sträva efter förenklat uppgiftslämnande, standardiserade begrepp och verksamhetssystem som med automatik kan hämta befintlig information från andra verksamhetssystem och databaser.
- Kommittén betonar vikten av att snabbt genomföra de beslut som redan har fattats. Ytterligare teoretiska diskussioner kommer inte att bidra till utvecklingen av företagsmiljön.
- Den senaste tidens ekonomiska nedgång har varit mycket svår för små och medelstora företagare i Europa, särskilda i perifera regioner där konkurserna och nedläggningarna har ökat kraftigt.
- ReK erkänner den avgörande betydelsen av ett lämpligt entreprenörsklimat och en välfungerande inre marknad för den ekonomiska återhämtningen och tillväxten i Europa samt större social sammanhållning.
- ReK understryker att den regionala och lokala entreprenörsklimatet är en avgörande framgångsfaktor. Innovationsförutsättningarna bör utvecklas samtidigt som tankemönster som gynnar öppen innovation bör förstärkas. Grunden för detta är att information från olika håll används effektivt och att det förekommer en inspirerande dialog, samverkan och ett gemensamt nyskapande.
- Vi ser handlingsplanen som ett nödvändigt steg för att uppmuntra skapandet av ett stödjande klimat för företagare på den inre marknaden och på så sätt bidra till den ekonomiska återhämtningen i hela EU.
- Kommittén stöder valet av prioriteringar i handlingsplanen i enlighet med dess tre pelare (dvs. utveckla utbildningen i företagande, skapa det rätta företagsklimatet och förebilder samt nå ut till specifika grupper) och välkomnar de förväntade resultaten av handlingsplanen.
- Egenföretagande och företagsutveckling bör ges en mer framträdande roll samt betraktas som ett realistiskt och välkommet alternativ. De är nyckelfaktorer för ökad konkurrenskraft i den europeiska ekonomin, och därför krävs integrerat stöd på flera nivåer. Detta förutsätter att alla styresnivåer vidtar åtgärder för att drastiskt minska byråkratin för egenföretagare, förbättra deras sociala trygghet och pensionsrättigheter samt minska skattetrycket.
- Kommittén är medveten om att kvinnor är underrepresenterade i företagsvärlden, där endast 30 % av företagarna är kvinnor, samt framhåller att könsspecifik utbildning och könsspecifikt stöd är viktigt när det gäller att öka antalet kvinnliga företagare. Kommittén föreslår därför att man inrättar företagscenter avsedda för kvinnor.
- ReK upprepar sin uppmaning till kommissionen, som vi har framfört i våra senaste yttranden om industripolitiken⁽¹⁾ och om statligt stöd för regionala ändamål⁽²⁾, att ta upp de "tröskeeffektproblem" som är förknippade med definitionen av företagskategorier och att se över definitionen av små och medelstora företag. Rent konkret bör kommissionen "förbättra sin analyskapacitet och sina redskap för stöd till företag genom att studera möjligheterna att, såsom i fallet med livsmedelsindustrin, införa en ny kategori för mellanföretag, mellan kategorierna små och medelstora företag respektive stora företag, med mellan 250 och 750 anställda och en omsättning på mindre än

⁽¹⁾ ReK:s yttrande av den 11 april 2013, CDR2255-2012_00_00_TRA_AC, punkt 18.

⁽²⁾ ReK:s yttrande av den 31 januari 2013, CDR2232-2012_00_00_TRA_AC, punkt 45.

200 miljoner euro. Kommittén förespråkar följaktligen diskussioner om hur man ska beakta mellanföretag med 250–5 000 anställda som uppstått ur växande små och medelstora företag och som i framtiden kommer att vara Europas styrka. Dessa nya företagskategorier skulle kunna dra nytta av anpassade stödnivåer, som är högre än för stora företag och lägre än för små och medelstora företag”.

13. Hantverk har, som en del av sektorn för små och medelstora företag, spelat och spelar fortfarande en viktig roll för tillväxten i den europeiska ekonomin som en bas för industriell utveckling, och dess särskilda behov bör beaktas i större utsträckning. Detta gäller i synnerhet utveckling och förbättring av centrum för yrkesutbildning.

14. ReK vill även understryka den särskilda roll som företag inom sektorn för den sociala och solidariska ekonomin spelar. Dessa företag bidrar till den ekonomiska aktiviteten och till sociala band i eftersatta områden. Deras uppgift faller inom allmänintresset och förtjänar specifik behandling, i synnerhet när det gäller regleringen av det offentliga deltagandegrad.

15. Ytterligare avindustrialisering kan påverka Europas sysselsättning och välbefinnande, varför EU bör verka för strukturella reformer som stärker dess internationella konkurrenskraft, framför allt när det gäller den industriella potentialen.

16. Vi håller med om att företagarnas roll i samhället förtjänar ett större erkännande och bör stärkas betydligt.

17. ReK välkomnar det öppna och inkluderande synsättet i handlingsplanen, som riktar sig till en bred grupp av berörda parter och syftar till samarbete med en mängd olika etablerade små och medelstora företag, begynnande företagare och potentiella nya företagare.

18. Kommittén är fast besluten att verka för ett mer företagssamt Europa samt ett fullständigt genomförande av handlingsplanen för företagande 2020 och småföretagsakten (SBA) för Europa på lokal och regional nivå.

19. Vi är besvikna över att de lokala och regionala myndigheternas roll inte har fått det erkännande som den förtjänar i handlingsplanen, trots att dessa myndigheter spelar en helt avgörande roll när det gäller att uppnå alla mål som fastställts inom ramen för handlingsplanens tre huvudpelare.

20. Kommittén framhåller den centrala roll som de lokala och regionala myndigheterna spelar inom viktiga delar av

handlingsplanen för företagande 2020, nämligen utbildning, tillhandahållande av öppna förvaltningsförfaranden, skapande av ett stödjande klimat för företagare och främjande av företagande.

21. ReK betonar att lokala och regionala myndigheter i alla medlemsstater redan har vidtagit många viktiga åtgärder och initiativ inom de områden som omfattas av handlingsplanen.

22. Vi är besvikna över att de lokala och regionala myndigheternas roll i genomförandet i handlingsplanen inte beaktas i tillräcklig utsträckning, samtidigt som den regionala dimensionen bara nämns som en del av ett övergripande nätverk för att stödja företag.

23. Det är mycket viktigt att lokala och regionala myndigheter och berörda parter görs delaktiga i genomförandet av handlingsplanen, eftersom de lokala och regionala myndigheterna är den förvaltningsnivå som befinner sig närmast små och medelstora företag och tillhandahållare av företagssöd och eftersom de flesta små och medelstora företag är förankrade i och verkar på regionala och lokala marknader.

24. Kommittén framhåller de lokala och regionala myndigheternas centrala roll när det gäller att skapa den organisatoriska och politiska dynamik som frigör samarbetssynergier mellan regionalt förankrade aktörer såsom handels- och hantverkskamrater, yrkesorganisationer, teknikcentrum, teknikparker, företagsinkubatorer, universitet, klusterinitiativ och andra som är lämpliga partner för att hjälpa små och medelstora företag, begynnande företagare, snabbväxande nystartade företag och andra med deras projekt.

25. Vi betonar att lokala och regionala aktörer har ansvaret för att utforma regionala företagsstrategier som kan få starkare stöd än någonsin under EU:s nästa budgetplan, särskilt från strukturfonderna.

26. Det behövs mer offentligt ingripande och stöd i tillhandahållandet av offentliga varor och tjänster, information, sakkunskap och finansiering för innovativa små och medelstora företag och nystartade företag, inklusive ledarskapsutveckling och utbildning framför allt inom ekonomisk planering, strategi och marknadsföring för framåtsträvande företagare.

27. Kommittén anser att det bör ske en förbättring i förhållningssättet och i många bankers förfaranden för att bedöma företagarrisken och finansiera nystartade företag samt små och medelstora företag. Det här bör vara en prioritet i de fall offentliga myndigheter ger fortsatt stöd till banker.

28. Utmärkelsen Europeiska entreprenörsregioner (EER), som Regionkommittén har delat ut varje år sedan 2010, kan tjäna som ett europeiskt riktmärke för utvecklingen och genomförandet av företagavvänlig politik samt för skräddarsytt stöd för små och medelstora företag och framtidsorienterade strategier. EER kan också främja utvecklingen av lokala och regionala "SBA-partnerskap" för "entreprenörpartnerskap" och på så sätt bidra till genomförandet av målen i handlingsplanen och Cosme-programmet.

29. Med tanke på de små och medelstora företagens avgörande roll som den huvudsakliga drivkraften för skapande av sysselsättning och ekonomisk tillväxt i Europa (mellan 2002 och 2010 skapades 85 % av de nya nettoarbetstillfällena i EU av små och medelstora företag) understryker kommittén utmaningen för de lokala och regionala myndigheterna att nå ut till dessa företag, skräddarsy stöd för de många olika typerna av sådana företag – särskilt mikroföretag – och tillhandahålla förstklassiga stödåtgärder.

30. Även om de lokala och regionala myndigheterna spelar en central roll när det gäller att avlägsna hindren för företagande har EU en viktig uppgift i processen genom att se till att den inre marknaden fungerar smidigare och förbättra företagsklimatet.

31. Med tanke på hur viktig handlingsplanen är framhåller ReK vikten av att samordna myndigheternas insatser på översattlig, nationell och framför allt regional och lokal nivå i syfte att trygga ett framgångsrikt genomförande av målen i planen.

32. Med beaktande av den övergripande, tvärgående karaktären hos projekt för att främja företagande betonar vi behovet av ökat samarbete mellan kommissionens olika generaldirektorat.

33. Mot bakgrund av ovanstående uppmanas kommissionen att se till att det råder fullständig komplementaritet mellan de olika EU-programmen för företagsfinansiering, och särskilt mellan Cosme, strukturfonderna och Horisont 2020-programmet för att i största möjliga mån utnyttja samverkans effekter och undvika ineffektiva överlappningar.

34. Eventuellt dubbelarbete kan visa sig vara ineffektivt, och därför måste politiska åtgärder som genomförs på olika förvaltningsnivåer rationaliseras och samordnas.

35. Med hänsyn till problemets betydelse efterlyser kommittén mer detaljerad information om särskild finansiering som avsatts för genomförandet av de olika föreslagna åtgärderna.

36. Kommittén är besviken över att man i meddelandet inte beaktar särdragen hos de olika befintliga kulturerna och

ekosystemen för företagande i de europeiska regionerna, med stora skillnader framför allt mellan "gamla" och "nya" medlemsstater, storstadsområden och andra områden samt centrala och perifera regioner.

37. De lokala och regionala myndigheterna uppmanas att öka sitt intresse för att främja affärsdynamiken och stimulera hållbar tillväxt genom innovativa företag i sina regioner.

38. ReK vill lyfta fram åtgärder som syftar till att ge konkret form åt entreprenörsfrämjande åtgärder (*entrepreneurial discovery*), som angetts som en av grundstenarna för användningen av strukturfonderna och smart specialisering.

39. Den regionala och lokala nivån uppmanas att utveckla sina operativa program så att de föregriper de skräddarsydda åtgärderna för att främja målen i handlingsplanen och säkerställa att mångfald och jämställdhet avspeglas i strukturfondspartnerskapen.

40. Regionkommitténs utmärkelse Europeiska entreprenörsregioner (EER) är ett bra exempel som visar att regioner kan utveckla framtidsorienterade strategier med särskilt fokus på företagande och skräddarsytt stöd till små och medelstora företag för att vara bättre rustade för att möta de gemensamma och regionspecifika utmaningar som de står inför.

41. De regioner som fått EER-utmärkelsen (2011–2013) har alla tagit initiativ till nya intressanta åtgärder eller utvidgat befintliga sådana för att gestalta sin regionala ekonomiska politik.

42. Kommittén efterlyser en utveckling av EER-nätverket med hjälp av kommissionens flaggskeppsprogram Cosme (2014–2020) som en lämplig kanal.

43. Det är nödvändigt att genomföra målen i Cosme (programmet för företagets konkurrenskraft och små och medelstora företag), som syftar till att underlätta små och medelstora företags tillgång till finansiering, skapa ett klimat som gynnar företagsutveckling och företagstillväxt, uppmuntra företagarkulturen i Europa, öka EU-företagens hållbara konkurrenskraft, hjälpa småföretag att verka utanför sina hemländer och förbättra deras marknadstillträde.

44. Vi välkomnar kommissionens avsikt att förenkla förvaltningen av Cosme-programmet jämfört med dess föregångare, t.ex. ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation (2007–2013), för att minska de administrativa kostnaderna och i stället fokusera på att erbjuda företagen bättre stödåtgärder.

45. Regionkommittén bör bjudas in till framtida sammanträden i Cosmes förvaltningskommitté.

46. Kommittén betonar att handlingsplanen bör inriktas på den allmänna politiska ramen, och är besviken över att kommissionen tycks betrakta problemet med företagande främst som en kvantitativ utmaning (att öka antalet företag).

47. ReK förespråkar insatser som leder till att startup-verksamheten ökar kraftigt vid högskolor och andra läroinrättningar. Ett centralt verktyg är att utgå från metoder som visat sig vara utmärkta och som kan användas överallt i EU.

48. Innovativa och konkurrenskraftiga företag är avgörande för ekonomisk tillväxt. Dessutom bör man särskilt uppmuntra en större strävan efter tillväxt på de globala marknaderna och efter att vara konkurrenskraftig på global nivå. För att regioner som släpar efter ska kunna komma i kapp (konvergera) och andra ska kunna bibehålla sin internationella konkurrenskraft är det absolut nödvändigt att främja effektiva företags tillväxt.

49. Kommittén är orolig för att många familjeföretagare, på grund av de demografiska förändringarna, kommer att nå pensionsåldern under de närmaste åren utan att lyckas hitta en efterträdare som är villig att ta över företaget, vilket kan äventyra företagens och arbetstillfällenas framtid.

50. För att underlätta företagens internationalisering bör språkkunskaperna stärkas bland såväl företagare som studenter och elever. Vidare bör man öka kunskaperna om de möjligheter som EU:s inre marknad erbjuder och om de globala marknadsförhållandena.

51. Kommittén påminner om att EU-finansiering också bör användas för att anpassa mästare-gesäll-modellen till företagande. Kunskapsöverföringen från generation till generation skapar betydande mervärde eftersom de äldre kan förmedla attityd och kunnande medan de yngre kan bidra med nya idéer och entusiasm. Mästare-gesäll-modellen fungerar alltså i båda riktningarna ⁽³⁾.

52. Lokala och regionala tillhandahållare av företagsstöd bör intensifiera sina insatser så att små och medelstora företag helt och fullt kan dra nytta av den inre marknadens potential. I detta sammanhang betonar kommittén att verksamheten inom Enterprise Europe Network bör fortsätta.

53. Andra regionala aktörer, såsom tillhandahållare av företagsstöd, universitet, teknik-överföringscentrum, kluster osv.,

bör förändra sitt engagemang inom regional utveckling för att fastställa bästa möjliga samarbetsmönster som ger deras regionala företag möjlighet att få professionellt och heltäckande stöd för att erövra nya marknader.

54. Vi håller med om att oberoende av starka samarbeten och partnerskap måste EU:s regioner vara i stånd att fastställa sin egen tillväxtpotential och ge upphov till innovation inom både hög- och lågteknologiska sektorer, t.ex. genom att utarbeta strategier för smart specialisering i enlighet med regionspecifika förutsättningar.

55. För vissa europeiska regioner kan viktig möjliggörande teknik (avancerade material, nanoteknik, mikro- och nanoelektronik, bioteknik och fotonik) vara ytterst viktig som en drivkraft för tillväxt och nya arbetstillfällen. Dessa sektorer ingår i en övergång mot en koldioxidsnål och kunskapsbaserad ekonomi. Företagare som är aktiva inom denna teknik skulle kunna ge ett väsentligt bidrag till att möta dagens samhällsutmaningar och modernisera EU:s industri.

56. ReK framhåller att det vid sidan av sedvanligt entreprenörskap behövs påskyndande åtgärder som syftar till att öka akademiskt företagande bland doktorander och doktorer i samtliga medlemsstater.

57. EU har stödande befogenheter inom de områden som omfattas av handlingsplanen, i enlighet med subsidiaritetsprincipen. Vi understryker att handlingsplanen tillhandahåller ett system som lokala och regionala myndigheter frivilligt kan ansluta sig till.

58. De föreslagna åtgärderna är särskilt inriktade på politiska misslyckanden och marknadsmisslyckanden, t.ex. informationsasymmetrier, som enbart kan åtgärdas på EU-nivå, och således är de förenliga med Lissabonfördraget.

59. Handlingsplanen är förenlig med proportionalitetsprincipen. De planerade åtgärdernas omfattning och räckvidd förväntas medföra positiva effekter genom stimulans- och multiplikatoreffekter inriktade på specifika marknadsmisslyckanden.

Att främja utbildning i företagande

60. Europa måste lyckas framställa företagande som en praktiskt möjlig och lovande framtida karriärmöjlighet för unga människor och på så sätt stärka företagargrandan.

⁽³⁾ CdR 14/2012 fin, ECOS-V-025, punkt 64.

61. De lokala och regionala myndigheterna har ett uppdrag att främja utbildning och i samband med detta lägga in företagsdimensioner.

62. De lokala och regionala myndigheternas förmåga att främja företagande bör erkännas.

63. De lokala och regionala utbildningsorganisationerna och utbildningssystemen uppmanas att erbjuda mer skräddarsydda formella och icke-formella lärandemöjligheter i företagar- och företagsutvecklingsutbildningen för särskilda målgrupper.

64. ReK framhåller betydelsen av den europeiska ramen av nyckelkompetenser, där utbildning i företagande har fastställts vara mycket viktig, tillsammans med matematik, problemlösningsmetoder, kommunikation, språk och andra färdigheter.

65. ReK uppmanar kommissionen att främja entreprenöriellt lärande i de allmänna skolorna och på högskolan, med inriktning på tillägnande av praktiska färdigheter och informellt lärande bland företagare, elever och studerande.

66. De lokala och regionala myndigheterna uppmanas att införa program för utbildning i företagande eller att höja kvaliteten på de nuvarande programmen.

67. Kommittén framhåller vikten av program för ökad medvetenhet om företagande och ökade entreprenörsfärdigheter redan i grundskolan för att stimulera den unga generationens innovativa potential och experimentlust.

68. ReK anser att de lokala och regionala myndigheterna är kapabla att lansera utbildningsprogram som skulle främja företagandet bland unga inom ekonomiska sektorer som är specifika för regionen, och därigenom bidra till utvecklingen av det aktuella ekonomiska området och även av hela regionen.

69. ReK framhåller vikten av dialog mellan begynnande och potentiella företagare, t.ex. den som främjas genom EU-programmet Erasmus för unga företagare.

70. Vissa regioner som fått EER-utmärkelsen har engagerat sig kraftfullt i detta program, och resultaten för deras företagare har varit mycket uppmuntrande. Genom programmet erbjuds framtida företagare utbildning i etablerade små och medelstora företag, samtidigt som erfarna företagare drar nytta av att unga, motiverade (framtida) företagare har en ny syn på vissa av deras dagliga utmaningar (produktion eller befintliga processer). På så sätt finns det stora möjligheter att öka innovationsförmågan hos de företag som deltar i sådana utbyten.

71. Det är viktigt att fortsätta att främja socialt företagande som ett värdefullt alternativ till traditionella sätt att göra affärer i

både vinstdrivande och icke-vinstdrivande form. Socialt företagande kan vara en mycket givande affärsverksamhet, särskilt med tanke på att den ihållande finansiella och ekonomiska krisen visar att det behövs mer hållbar företagarverksamhet.

Att skapa ett klimat där företagare kan blomstra och växa

72. Man bör göra företag och framtida företagare mer medvetna om möjligheterna med den inre marknaden så att de kan utnyttja dem.

73. Kommissionen och medlemsstaterna uppmanas att effektivt avlägsna de hinder för företagande som fortfarande finns, i enlighet med andra pelaren i handlingsplanen. Företagare och egenföretagare får inte diskrimineras i de sociala trygghetssystemen.

74. ReK framhåller att en miljö som gynnar företagsutveckling bara kan uppstå förutsatt att de offentliga myndigheterna investerar i infrastrukturer av hög kvalitet, oavsett om det är fråga om transporter eller digitala tjänster. Dessa strävanden kräver stöd från Europeiska unionen.

75. Kommittén är i synnerhet medveten om att flera hundra tusen äldre företagsägare i EU under de kommande åren kommer att antingen behöva överföra sina företag till nästa generation eller lägga ner. Man kommer därför att behöva genomföra strategier för företagsöverlåtelse, och man bör öka medvetenheten om detta problem. Därför upprepar ReK uppmaningen i yttrandet om statligt stöd till regionala ändamål⁽⁴⁾ att stöd till övertagande av företagsverksamhet ska falla inom ramen för riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål.

76. Vi håller med om att konkursförfarandena bör förenklas så att företagare får en andra chans.

Att främja förebilder och företagande inom särskilda målgrupper

77. ReK anser att det är viktigt att man kontinuerligt minskar byråkratin i samband med ett företags start, expansion eller etablering.

78. Regionkommittén stöder idén om att främja företagande inom särskilda målgrupper med hänsyn till de specifika utmaningar som de möter.

79. Kommittén betonar den centrala roll som äldre företagare spelar i EU:s ekonomi, och understryker att deras roll sannolikt kommer att bli större med tanke på de konstaterade demografiska processerna.

⁽⁴⁾ ReK:s yttrande av den 31 januari 2013, CDR2232-2012_00_00_TRA_AC, punkt 49.

80. Vi uppskattar att man i handlingsplanen tar upp de äldres roll som en värdefull resurs för företagande i EU och på så sätt möjliggör potentiella samverkans effekter med socialpolitiken för att öka den ekonomiska verksamheten i 50+-generationen.

81. Med sin långa arbetslivserfarenhet är äldre anställda en rik källa till kunskap och kan vara avgörande för att hjälpa en ny generation av entreprenörer att grunda eller befästa företag.

82. ReK håller med om att tillhandahållare av företagsstöd på lokal och regional nivå måste fastställa ytterligare arbetsmodeller som gör det möjligt för äldre arbetstagare att förbli aktiva i enlighet med sin egen vilja och som bidrar till att förbättra både studerandes och begynnande företagares anställbarhet (genom handledningsprogram).

83. I detta avseende rekommenderar kommittén att man stimulerar en positiv inställning till aktivt åldrande i samhället. Aktivt åldrande är inte bara en fördel för de direkt berörda, utan kan också vara en källa till tillväxt och innovation. På lokal och regional nivå skulle beslutsfattarna ytterligare kunna undersöka och främja de "gyllene möjligheter" som silverekonomi erbjuder och som i stor utsträckning kommer att bero på en ändrad inställning till nya åldermedvetna strategier.

84. Vissa europeiska regioner har redan riktat in sig på specifika grupper för att öka deras företagarpotential, och vi uppmanar andra att utnyttja de vunna kunskaperna. Ett bra exempel i detta sammanhang är Principi Attivi-programmet, som genomförs i regionen Apulien.

Att öka Europas innovationspotential genom företagande

85. Regionkommittén håller med om att den gröna ekonomin erbjuder en avsevärd innovationspotential och att de europeiska små och medelstora företagen skulle kunna inrikta sig på detta mer effektivt.

86. Kommittén pekar på den viktiga roll som företagsinkubatorer, klusterinitiativ och kluster kan spela när det gäller att främja en smidigare överföring av vetenskapligt kunnande och spridning av praktiskt användbar kunskap till den reala ekonomin samt stärka de regionala ekonomiernas konkurrensbas och deras genomslagskraft. Vi uppmanar kommersialisering av vetenskaplig kunskap.

87. I många regioner som fått EER-utmärkelsen finns det lovande exempel där klusterinitiativ och inkubationscentrum för nya företagare har lett till nya produkter och tjänster med tillväxtpotential. Exempel på sådana framgångar är Eco World Styria (Steiermark – EER-region 2013), Golm Science Park i Brandenburg (EER-region 2011) och forskningsbyn med företagsinkubator i Murcia (EER-region 2011).

88. Vi välkomnar förstärkningen av Enterprise Europe Network och den ökade budgeten för det särskilda målet "förbättrat marknadstillträde", som får stöd genom nätverket.

89. Alla relevanta regionala aktörer bör vara företrädare i Enterprise Europe Network så att alla olika typer av små och medelstora företag nås och starkare partnerskap kan byggas.

Bryssel den 9 oktober 2013

*Regionkommitténs
ordförande*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO